МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОПЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ПРИ ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСНІЙ ДЕРЖАВНІЙ АДМІНІСТРАЦІЇ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЧЕРКАСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕТРОПОЛІТАН (ВЕЛИКА БРИТАНІЯ)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (ГРУЗІЯ)
ПОМОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В СЛУПСЬКУ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В ПОЗНАНІ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
РЕЙНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФРІДРІХА ВІЛЬГЕЛЬМА В БОННІ (НІМЕЧЧИНА)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

МАТЕРІАЛИ VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ, МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Харків 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Рада молодих учених при Харківській обласній державній адміністрації
Рада молодих учених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
Рада молодих учених Ужгородського національного університету
Кардіффський університет Метрополітан (Велика Британія)
Телавський державний університет імені Якоба Гогебашвілі (Грузія)
Поморський університет в Слупську (Республіка Польща)
Університет імені Адама Міцкевича в Познані (Республіка Польща)
Рейнський університет Фрідріха Вільгельма в Бонні (Німеччина)

До 80-річчя від дня присвоєння університету

імені Г.С.Сковороди

«НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ

МОЛОДИХ УЧЕНИХ»

Збірник наукових праць за матеріалами

IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених

16 травня 2025 року

Харків – 2025

УДК 001.891:37
Н34

Головний редактор:
Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:
Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
Коптєва Т.С. – доктор філософії (PhD) з галузі знань 10 Природничі науки спеціальності 103 Науки про Землю, доцент кафедри суспільно-економічних дисциплін і географії, голова Ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
Коновальчик Є.О. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищоїосвіти спеціальності 081 Право, заступник голови Ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Бондаренко М.С. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія;
Осинський М.І. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 091 Біологія;
Верман М.О. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, секретар Ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
Федоренко В.В. – здобувачка першого рівня вищої освіти українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, голова студентського наукового товариства ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Рекомендовано редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 5 від 21.05.2025 р.

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 16 трав. 2025 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2025. – 277 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 Концепція успішної освіти в умовах дистанційного та змішаного навчання 12

Балла Л.В. Створення інклюзивного освітнього середовища в дистанційному форматі на етапі переходу від дошкілля до початкової школи 12

Березіна І.В. Цифрове освітнє середовище як чинник формування інформаційно-цифрової компетентності учнів 14

Гарник Л.П., Снігурова І.І. Розвиток мовних і мовленнєвих компетентностей у просторі публічних бібліотек 17

Герасименко Ю.Ю. Природничо-екологічна освіта дошкільників та подолання освітніх втрат 19

Гривенко В.О. Соловей Ю.О. Формування морально-етичних цінностей у дітей дошкільного віку засобами казкотерапії 21

Гуданич Н.М. Можливості розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у неформальній та інформальній дистанційній освіті 24

Листопад Н.Л. Технології інтернету речей в освітньому середовищі закладу освіти 26

Миргород В.О. Особливості дистанційного навчання в умовах воєнного стану 28

Павленко Г.В. Фактори успішної психологічної адаптації до віртуального освітнього простору 31

Струтинська О., Столяренко Ю. Вплив кейс-методу на розвиток критичного мислення здобувачів освіті під час вивчення штучного інтелекту на уроках інформатики 34

Федорко В.В., Король Н.І. Метод перевернутого класу при вивченні хімії... 37

Щербина Ю.М. Ефективність використання цифрових технологій в освітньому процесі в умовах дистанційного та змішаного навчання 40

Popovych A.P. Havrylenko K.V. Implementation of modern technologies in the educational process of medical students under contemporary conditions..... 42

СЕКЦІЯ 2 Освітологічні дискурси в підготовці майбутніх фахівців..... 44

Гальчич І.П., Ярошенко А.О. Формування медіаційних навичок майбутніх соціальних працівників у процесі практичної підготовки: освітологічний дискурс..... 44

Гузь А.М. Формування готовності майбутніх фахівців морського флоту в підготовці до професійної діяльності 47

Дмитренко М.Й., Юрченко Л.І. Теоретичні і практичні аспекти соціальної роботи: виклики і песпективи 49

Дун Пей Інтелектуальна власність як складова підготовки майбутніх фахівців з права 51

Зелінський В.Ю. Аксіологічний потенціал інклюзивної освіти у підготовці майбутнього вчителя 54

Носирєва О.В. Історичний аспект становлення ІТ-галузі у контексті вивчення питання підготовки фахівців комп'ютерних спеціальностей 56

Осадчий М.Л. Вплив освітологічних дискурсів на формування мотивації до навчання у студентів економічних спеціальностей 58

Панченко О.О. Підготовка майбутніх вихователів до реалізації STEM-проєктів в закладах дошкільної освіти..... 62

Пліско О.В. Креативне мислення та планування часу: синергія для успішної самореалізації здобувачів освіти..... 65

Ужва К.О. Роль навчальних таборів щодо реалізації освіти дорослих у Великій Британії 67

Фастов І.В. Готовність майбутніх вчителів до супроводу самоосвітньої діяльності учнів 69

Хань Сюевень, Жуков В. П. Методичні аспекти навчання грі на традиційному китайському цимбалоподібному інструменті янцинь..... 71

Чупандіна Г.В. Підготовка суб'єктів соціально-педагогічної підтримки в межах формальної, неформальної та інформальної освіти для сприяння розвитку соціально-емоційних навичок дітей з РАС 74

Щебель Ю.Р. Виклики у підготовці фахівців з комп'ютерних наук у процесі університетської освіти 76

Otroda S.S. Budgeting and financial planning of research in the context of academic autonomy 78

Shlenova M. Interactive online forums as a tool for training future specialists in library, information, and archival studies 80

СЕКЦІЯ 3 Сучасні тенденції розвитку природничих наук 83

Білий С.А., Лисенков Е.А. Антимікробні полімерні нанокомпозитні матеріали, які містять комбінований наповнювач «вуглецеві нанотрубки – наночастинки срібла» 83

Брюхович М.В., Батюк Л.В. Руховий апарат роботів 85

Голота В.В., Юрченко Л.І. Екологічна безпека зберігання та транспортування нафтопродуктів 87

Коптєва Т.С. Рослинний та ґрунтовий покрив Кривбасу 89

Осокін Є.С. Синтез π-комплексів купрум (I) малеїнату з використанням аскорбінової кислоти 92

Прилуцька Т.Д., Лоцман П. І. Формування екологічної свідомості учнів закладів загальної середньої освіти засобами географічної освіти 94

Kozii Yevhen Statistical relationship between the content of germanium and lead in the coal seam C7H of the Pavlohradska mine field of the western Donbas 97

СЕКЦІЯ 4 Психологія кар'єрного успіху молодого науковця 100

Булайтіс А.А., Юрченко Л. І. Психологічне забезпечення діяльності піротехніків ДСНС: виклики та перспективи 100

Діланян Д.Т. Вплив кольору на емоційне сприйняття 102

Діордій К.В. Свідомий професійний вибір як важливий чинник становлення молодого науковця 104

Масловська К.Р., Лапшова Н.С. Психологічні чинники кар'єрного успіху молодих науковців..... 107

Осадчий М.Л. Психологія професійного зростання молодих науковців: значення мотивації до навчання в економічній сфері 110

СЕКЦІЯ 5 Актуальні питання сучасної філологічної науки 114

Бойченко А.П. Графічні редактори при навчанні іноземної мови 114

Бондар В. Г., Кузик К.М. Впровадження мовленнєвих ігор та вправ під час занять з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку..... 116

Бортун К.О. Підходи до класифікації ергонімів: статус, функції..... 119

Виноградов А.С. Наративна структура роману Тоні Моррісон «Милосердя» 121

Другова Є.В. Мовностилістичні трансформації в українському блогінговому просторі: еволюція лінгвістичних стандартів у віртуальній комунікації 123

Кобзей Н.В., Авраменко А.С. Поняття військового дискурсу в сучасному українському мовознавстві 127

Лужецька Т.Р. Когнітивні та прагматичні виміри евфемістичних конструкцій в англійських медіатекстах сьогодення..... 129

Мазурків К.В. Вивчення функційного навантаження діалектизмів у мові художньої літератури 133

Молчанова К.К. Вплив соціальних мереж на розвиток англійської мови 135

Радченко І.Б., Єгоркіна Д.М. Переваги штучного інтелекту для розвитку комунікативної компетентності магістрів-філологів..... 137

Трембовецький П.П. «У левовій шкірі» М. Ондатже як постколоніальний роман..... 139

Цимбал С.В. Специфіка відтворення термінологічних одиниць у сфері комп'ютерних технологій..... 141

Savchuk V. A. Mythological potential analysis of literature: patriotism aspect 144

СЕКЦІЯ 6 Інформаційні технології та інформаційна підтримка наукової діяльності 146

Ахмад А.Ш. Мобільний застосунок для підтримки людей із порушенням зору та слуху на базі iOS 146

Гаркавий С.Ф., Бардадим О.В. Інтерактивні презентації як інструмент ефективної комунікації зі студентами ЗВО 149

Масюк Г.І. Роль штучного інтелекту в наукових дослідженнях 151

Норка І.В., Вичужанін В.В. Розробка діаграми варіантів використання для інформаційної системи координації рятувальних операцій 153

Омельченко А.В. Застосування аналітики великих даних у індивідуальній освітній траєкторії 156

Парфило А.О. Інформаційні технології та штучний інтелект у професійній діяльності дизайнерів 159

Сокол Д.С. Інформаційна платформа для підтримки навчального процесу: розробка та впровадження 161

Сосницька М.А Порівняльний аналіз моделей прийняття рішень в ігровому ШІ 163

Соловей Ю.О., Ткачова А.К. Формування цифрової грамотності у дітей дошкільного віку 165

Ханбеков А.А. Розробка застосунку для моніторингу параметрів здоров'я з використанням аналітики в реальному часі 168

Чередько А.О. Програмне забезпечення для оптимізації дистанційного управління роботою персоналу 171

Ярмошевич А.І. Інтеграція чат-бота у середовище Telegram як інструмент взаємодії з користувачами програмного забезпечення 172

СЕКЦІЯ 7 Питання здоров'язбереження та впровадження здоров'язберігаючих технологій в освіті 175

Бондар В.С., Дідик Н.М. До проблеми впровадження здоров'язбережувального освітнього середовища 175

Василевська А.С. Нетрадиційні техніки малювання як засіб формування творчої уяви та збереження психофізичного здоров'я дошкільників 177

Васильєв М.Ю., Monika Malgorzata Bialoszycka Питання здоров'язбереження в практиці сімейного лікаря 180

Голубєв С.М., Шульга Д.М. Роль фізичної активності у підтримці психологічного здоров'я працівників 182

Єна А.С. Роль освітнього середовища у психологічному благополуччі та здоров'ї студентів різних вікових груп 184

Зионг Т.Т., Каук О.І. Вплив ненасичених жирних кислот на хворобу Альцгеймера 186

Зінченко І.А. Чинники негативних емоційних станів у сучасної молоді..... 191

Касьян О.Ю. Психологічні особливості самоставлення у дівчат юнацького віку 194

Клюйко Ю.В. Взаємозв'язок емоційного інтелекту з психологічною стійкістю у майбутніх психологів 197

Коломієць А.М., Monika Malgorzata Bialoszycka Значення здоров`язберігаючих технологій в дитячій ортодонтії 199

Мальована Р.Б. Проблема функціональних порушень голосу в дітей дошкільного віку 201

Мироненко С.В. Розвиток пізнавальних здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами проблемних завдань та ситуацій у контексті здоров'язбереження 203

Мороз С.В. Психологічні фактори, що впливають на процес самоактуалізації (та її частки самонавчання) начальників караулів оперативно-рятувальних сил цивільного захисту 206

Мочалова Д.Д. Артпедагогіка як чинник здоров'язбереження в дошкільній освіті..... 209

Нечай Є.О. Інноваційні здоров'язбережувальні технології в закладах дошкільної освіти: сучасні підходи та перспективи 212

Рожковська І.Р. Здоров'язберігаючі технології як складова освітнього середовища ЗДО 214

Рубан А., Давидова М. Інтеграція здоров'язбережувальних практик в навчальний процес дошкільників 216

Скопюк А.В. Мовленнєвий розвиток дошкільників у багатомовному середовищі: здоров'язбережувальний підхід 219

Сняла Ю.Ю. Застосування здоров'язберігаючих технологій на уроках хімії 221

Соловей Ю.О., Тарасенко С. В. Гра як засіб емоційного здоров'язбереження дітей дошкільного віку..... 223

Ткачук В.О. Формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей дошкільного віку через гру, творчість і природу 225

Тодорчук К.В. Вплив тривожності на академічну успішність у студентів 228

Чечель Н.В. Вплив терапевтичної казки: оцінка за допомогою колірного тесту Люшера..... 231

Ivanova Roksolana Legal dimensions of international organizations' involvement in inclusive economic recovery of Ukraine..... 233

СЕКЦІЯ 8 Сучасні історичні дискурси 235

Бойченко П.С., Харламов М.І. До питання про діяльність Міжвідомчої пожежної ради в УСРР у 1920-х роках 235

Жадан А.В., Федоренко Я.А. Реалізація концепції про «радянський народ» у другій половині XX століття як спроба знищити національну ідентичність українців..... 237

Ільницька В.В., Макаренко В.О. Діалектика збереження та руйнації Петровського Полтавського кадетського корпусу як об’єкта історико-архітектурної спадщини..... 240

Корнієнко К.Ю. Історична пам'ять та переосмислення ролі урядів УНР у сучасному українському наративі..... 243

Кучерук Я.П., Федоренко Я.А. Легендарний полк «Азов»: героїчні сторінки історії 246

Морошан Н.В. Обряд і повсякдення: як ритуальні практики формують локальні традиції півдня Одещини..... 248

Порока М.В. Досвід реалізації державно-приватного партнерства у відновленні інфраструктури після збройних конфліктів 250

Рапота Д.А., Голодомор у колективній пам'яті української нації доби незалежності України..... 252

Lukianenko N. Digital history and the rise of public memory in the 21st century 256

СЕКЦІЯ 9 Мультидисциплінарні дослідження молодих учених у різних галузях науки..... 258

Ковтанюк І.І., Ковтанюк М.С. Ініціативність молодих учених як рушійна сила культурної еволюції наукових установ.....258

Козловський Я.В. Сучасний стан та відродження малих річок Середнього Побужжя..... 260

Коновальчик Є.О. Щодо нормативного регулювання забезпечення дотримання академічної доброчесності в закладах вищої освіти..... 263

Мусієнко Н.М., Нелін Є.П. Використання практико-орієнтованих задач економічного змісту в навчанні математики 268

Продайвода В.І. Соціально-правові фактори вчинення адміністративних правопорушень неповнолітніми у сфері громадського порядку та безпеки .. 270

СЕКЦІЯ 9 Мультидисциплінарні дослідження молодих учених у різних галузях науки

ІНІЦІАТИВНІСТЬ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЯК РУШІЙНА СИЛА КУЛЬТУРНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ НАУКОВИХ УСТАНОВ

І.І. Ковтанюк

аспірантка кафедри педагогіки та освітнього менеджменту, викладач кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

М.С. Ковтанюк

учитель інформатики

Уманський ліцей №3 Уманської міської ради Черкаської області,

викладач кафедри інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

м. Умань

У сучасному науковому просторі корпоративна культура стає критично важливим чинником не лише ефективності дослідницької діяльності, а й сталого розвитку самих наукових установ [2]. У цьому контексті особливу роль відіграють молоді вчені – носії нових ідей, цінностей і підходів. Їхня ініціативність здатна суттєво трансформувати культуру наукових інституцій, роблячи її більш динамічною, відкритою та інноваційною.

Молоді дослідники, вступаючи до академічної спільноти, приносять із собою не лише нові знання, а й інше бачення організаційних процесів, підходів до комунікації та оцінки результативності наукової праці. Їхня ініціативність часто проявляється у прагненні модернізувати наукову інфраструктуру, впроваджувати цифрові технології, налагоджувати міжнародну співпрацю та формувати горизонтальні зв’язки замість ієрархічних. Молоді вчені виступають за відкриту науку, етичність дослідницької діяльності [3], академічну доброчесність, а також

сприяють поширенню культури менторства, взаємної підтримки та конструктивного зворотного зв’язку в колективах.

Окрім того, важливою ознакою сучасного покоління науковців є активне залучення до популяризації науки. Молоді вчені використовують соціальні медіа, блоги, подкасти, виступають на публічних лекціях та беруть участь у просвітницьких заходах [1]. Таким чином вони формують нову комунікативну парадигму, яка сприяє відкритості академічного простору для ширшої аудиторії та зміцненню довіри суспільства до науки.

Проте реалізація ініціатив молодих учених нерідко стикається з труднощами, серед яких – консерватизм інституційного середовища, нестача фінансування, обмежений доступ до управлінських процесів та прийняття рішень. Для того, щоб ініціативність молоді стала справжнім двигуном еволюції корпоративної культури, необхідна підтримка з боку керівництва наукових установ, створення прозорих умов для участі в управлінні, запровадження механізмів мотивації та визнання заслуг.

Отже, ініціативність молодих учених є не лише проявом їхньої особистої активності, а й вагомим ресурсом для трансформації академічного середовища. Забезпечення умов для реалізації цієї ініціативності сприятиме формуванню сучасної, відкритої та інноваційно орієнтованої корпоративної культури, яка відповідає викликам часу та сприяє розвитку науки як суспільного блага.

Список використаних джерел

1. Ковтанюк М. С. Сучасні підходи до формування професійного мислення педагога. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика :* XIV Всеукр. наук.-практ. онл.-конф., м. Умань, 23 лист. 2023 р. Умань. 2023. С. 232–235. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/16034.

2. Криворучко І. І. Саморозвиток педагога як умова його професійної успішності. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика :* XIV Всеукр. наук.-практ. онл.-конф., м. Умань, 23 лист. 2023 р. Умань. 2023. С. 266–268. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/16029.
3. Тітова Л. О., Ковтанюк І. І. Цифрове портфоліо як елемент іміджу сучасного педагога. *Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика :* XV Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція, м. Умань, 23 жовт. 2024 р. Умань, 2024. С. 355–358. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/17980.

УДК 911.3

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВІДРОДЖЕННЯ МАЛИХ РІЧОК СЕРЕДНЬОГО ПОБУЖЖЯ

Я.В. Козловський

магістр кафедри географії,

предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

ВДПУ імені М.Коцюбинського. Україна

Згідно з Водним кодексом України (ст. 79) річки залежно від водозбірної площі їх басейну поділяються на великі, середні та малі. До великих належать ріки, розташовані в кількох географічних зонах (наприклад лісостеп, степ) і мають площу водозбору понад 50 тис. кв. км. До середніх – із площею водозбору від 2 тис. до 50 тис. кв. км. Річки з площею водозбору менше 2 тис. кв. км. визначені як малі.

На території України ще кілька десятків років тому налічувалося (за різними даними) 65-71 тис. річок і струмків загальною довжиною понад 248 тис. км., з них понад 4 тис. довжиною понад 10 км, зокрема близько 160 річок – довші за 100 км. Усі вони протікали мальовничими природними ландшафтами.